

19.09.2019

Julkinen

Kokoustiedot

Aika 19.09.2019 torstai klo 15:00 - 16:20

Paikka Valtuustotalo, lautakuntien kokoushuone, Suokatu 42 A, 3. krs

Lisätietoja

Saapuvilla olleet jäsenet

Sakari Pääkkö, puheenjohtaja
Matti Venäläinen, varapuheenjohtaja
Riitta Renvall
Kati Seppälä
Anu Vartiainen

Muut saapuvilla olleet

Kaisu Matinniemi, joukkoliikennepäällikkö	esittelijä
Heikki Meriranta	kaupunginhallituksen edustaja
Seppo Kiiski	Siilinjärven kunnanhallituksen edustaja
Pekka Kauhanen	Siilinjärven kunnan talouspäällikkö, Siilinjärven kunnan kehitysjohtaja
Seija Pasanen, joukkoliikenneinsinööri	pöytäkirjanpitäjä

Asiat 32 - 37 §

19.09.2019

Julkinen

Allekirjoitukset

Sakari Pääkkö
puheenjohtaja

Seija Pasanen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueella (Suokatu 42),
19.9.2019

Riitta Renvall

Matti Venäläinen

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivuilla www.kuopio.fi/paatoksenteke 20.9.2019

Seija Pasanen
Pöytäkirjanpitäjä

19.09.2019

Julkinen

Muutoksenhakukiellot Kuntalain 136 §:n mukaan ei oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta voi tehdä §:ien 32 - 35 ja 37 osalta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutosta ei voi hakea valittamalla §:ään 36, koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset

Pöytäkirjaan liitetään oikaisuvaatimusohjeet §:n 36 osalta

liite A

19.09.2019

Julkinen

Käsitellyt asiat

Nro	§	Liite/ viite*	Otsikko	Sivu
1	32 §		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
2	33 §		Pöytäkirjantarkastajat	6
3	34 §		Joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten talousarvioiden toteutuminen 1.1.-31.7.2019	7
4	35 §	1	Selvitys joukkoliikenteen tarkastusmaksujärjestelmän kehittämisestä	10
5	36 §	2	Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenne 2025 -ohjelman toteutuminen ja ohjelman tarkistus	14
6	37 §		Joukkoliikennelautakunnan tiedonannot 2019	19
Muutoksenhaku				
36 §			Liite A2 Kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje / Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	20

19.09.2019

32 §

32 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Varsinaisista jäsenistä kokouksesta olivat poissa Tuula Niskanen, Anna Partanen ja Samuli Voutila. Paikalla kokouksessa oli varajäsen Riitta Renvall.

19.09.2019

33 §

33 §

Pöytäkirjantarkastajat

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Anna Partanen ja Samuli Voutila.

Päätös

Valittiin Riitta Renvall ja Matti Venäläinen.

Joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten talousarvioiden toteutuminen 1.1.-31.7.2019**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi**
Henkilökuljetusten järjestäminen

Kuopion ja Siilinjärven avoimen joukkoliikenteen viranomaistehtävistä vastaa Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta. Lisäksi lautakunta vastaa Kuopion lakisääteisten koulukuljetusten järjestämisestä. Siilinjärvi vastaa omien lakisääteisten kuljetusten järjestämisestä lukuun ottamatta avoimella joukkoliikenteellä hoidettavia kuljetuksia.

Kuopiossa joukkoliikenteelle ja henkilökuljetuksille laaditaan vuosittain oma talousarvio osana kaupunkiympäristön palvelualueen talousarviota. Talousarvion käyttösuunnitelmassa esitetyt Kuopion ja Siilinjärven yhteisen liikenteen tulot ja menot ovat koko toimivalta-aluetta käsittäviä lukuja, ja ne on tasattu Kuopion nettoluvuiksi tulo- ja menopuolelle kirjatulla Siilinjärven osuuksilla. Viranomaistoiminnasta syntyvät kustannukset jaetaan kuntien kesken yhteistoimintasopimuksen mukaisesti asukaslukujen suhteessa.

Siilinjärven talousarviossa joukkoliikenne on omana tulosalueenaan. Tavoitteena on edistää ja ylläpitää joukkoliikennepalveluja työ-, koulu- ja asiointiliikenteen tarpeisiin. Siilinjärven sisäisen liikenteen tulot ja menot sisältyvät Siilinjärven talousarvioon.

Talousarvioiden toteutuminen 1.1. - 31.7.2019**Kuopio**

Kuopion kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelmaan 2019 on kirjattu joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten järjestämisen menoiksi 20 972 000 € ja tuloiksi 15 030 000 € eli nettomenoiksi 5 942 000 €.

Seurantatiedon mukaan käyttösuunnitelman mukaisten toimintakulujen toteutumisaste oli heinäkuun loppuun mennessä 49 % ja toimintatuottojen 57 %.

19.09.2019

Merkittävimmät tulot

	Talousarvio €	Toteutuma €	Toteutuma- %
Lipputulot, avoin joukko- liikenne	9 150 000	5 394 647	59
Sisäinen palvelusopi- musmyynti	5 010 000	2 916 667	58
Valtionapu *koko toimivalta-alue	950 000	0	0
Kelan koulumatkatuki *koko toimivalta-alue	400 000	502 026	126
Kela-lippujen omavastuu *koko toimivalta-alue	180 000	100 842	56
Viisaan liikkumisen EAKR-rahoitus	245 000	35 234	14

Lipputulot on kertynyt 11,3 % enemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla vuonna 2018. Erityisesti mobiililipun suosio maksuvälineenä on kasvanut, joka on osaltaan lisännyt lipputulot. Matkustajamäärä paikallisliikenteessä on kasvanut samalla ajanjaksolla 8,8 % ja maaseutuliikenteessä 3 %.

Valtionapua on anottu hyväksytyn aiesopimuksen mukaisesti alkuvuodelle (515 000 €), mutta maksuspäätöstä ei ole vielä saatu. Avustus jaetaan kuntien kesken kustannusten suhteessa.

Merkittävimmät menot

	Talousarvio €	Toteutuma €	Toteutuma- %
Liikennöintikorvaukset, avoin joukkoliikenne, sis. Siilinjärven osuuden	15 600 000	7 361 529	47
Koulu- ja esikoulukuljetuk- set	4 780 000	2 299 123	48
ICT-kulut (*viisaan liikkumisen han- ke)	785 000 (*350 000)	297 696 (*80 982)	37
Henkilöstökulut	566 600	335 056	59
Konsulttipalvelut ja viisaan liikkumisen hanke (*)	550 000	112 131 (*46 065)	20

Liikennöinnistä maksettavat liikennöinti- ja nousukorvauskustannukset ovat kasvaneet 4,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Pääosa kustannusten noususta on tullut vuorotarjonnan parantamisesta sekä markkinaehtoiselle liikenteelle maksettavista nousukorvauksista Waltti-lipun käytöstä liikenteessä. Liikennöintikorvausten kustannusindeksin nousu on ollut maltillista (0,6 %).

Siilinjärvi

Siilinjärven talousarvioon on kirjattu kuluvalle vuodelle avoimen joukkoliikenteen tuloiksi 1 585 748 € ja kuluiksi 2 485 449 € eli toimintakatteeksi 899 701 €. Merkittävin tulolähde on lipputulot (929 207 €) ja menoerä palvelujen ostot (2 480 677 €).

19.09.2019

Siilinjärvellä toimintatuotoista on toteutunut 687 095 € eli 43 % arvioidusta. Tuotosta 450 162 € oli lipputulaja. Tuottojen edellistä vuotta suurempi kertymä syntyi pääosin ennakoitua suuremmasta opiskelijoiden Kela-tuettujen matkojen määrästä.

Toimintakuluista on toteutunut 1 251 028 € eli 50 %. Kustannus on syntynyt lähes kokonaisuudessaan palvelujen ostoista, joka sisälsi mm. avoimen joukkoliikenteen liikennöintikorvaukset 1 098 332 €. Toimintakatteen toteutuma oli 64,6 %.

Maaliskuussa käyttöön otetun Siilinjärven kuntakaasilipun tukikustannukset olivat kesäkuun loppuun mennessä 16 000 €. Lippuja myytiin 87 kpl, joista 80 % oli kolmen ja kahdentoista kuukauden kausilippuja.

Asiaa selostetaan kokouksessa.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Esitän joukkoliikennelautakunnalle, että se merkitsee tarkastelun talousarvion tilanteesta tiedoksi.

Valmistelija

Seija Pasanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selvitys joukkoliikenteen tarkastusmaksujärjestelmän kehittämisestä**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi**
Henkilökuljetusten järjestäminen

Tarkastusmaksulaki ja laki järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä ovat nykyisessä muodossaan olleet voimassa jo nelisenkymmentä vuotta. Tuona aikana on joukkoliikenteessä tapahtunut suuria muutoksia niin palvelujen järjestämisessä kuin lippu- ja maksujärjestelmissä ja niihin liittyvissä teknologioissa.

Liputta matkustaminen ja muut maksamiseen liittyvät väärinkäytökset joukkoliikenteessä ovat pääasiassa kaupunkiseutujen ongelma. Joukkoliikenteen lipuntarkastus tarkastusmaksujen perimisineen on järjestetty tähän saakka vain Helsingin seudun liikenteessä (HSL). HSL:n lipuntarkastajat tekevät tarkastuksia sopimuksen perusteella myös Tampereella. Tarvetta tarkastuksen järjestämiseen on kuitenkin todettu olevan myös muissa kaupungeissa, kun elektroniset maksujärjestelmät ovat yleistyneet.

Kahdeksan kaupunkia käynnisti selvitystyön tarkastusmaksujärjestelmän kehittämisestä keväällä 2019. Vaikka Kuopiossa joukkoliikennelautakunta keskusteltuaan asiasta syksyllä 2017 totesi, että Kuopiossa ei tässä vaiheessa ole tarvetta tarkastuksen järjestämiseen, osallistui Kuopio selvitystyöhön.

Selvityksen teki Paikallisliikenneliiton tilauksesta varatuomari Pekka Aalto, joka on yksi Suomen parhaimmista joukkoliikenteen kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön asiantuntijoista. Työn tavoitteena oli selvittää nykyisen järjestelmän kehittämistarpeet, jotta tarkastustoiminnan käynnistäminen olisi sujuvaa ja mahdollista myös pääkaupunkiseutua pienemmillä kaupunkiseuduilla sekä tarkastella erilaisia vaihtoehtoja toiminnan toteutukselle.

Työn kokonaishinta oli 10 400 euroa (alv 0), josta Kuopion osuus oli 850 euroa. Selvitys on liitteenä.

Lipuntarkastuksen tarpeellisuus

Väärinkäytökset joukkoliikenteessä ovat lisääntyneet matkalippujärjestelmien ja matkustusvyöhykkeiden laajuuden vuoksi. Uusimpana ilmiönä on paljastunut tietoteknistä osaamista edellyttävät mobiililippupetokset. Silti yleisimmät tapaukset lienevät nyt ja tulevaisuudessa perinteiset liputta tai vanhentuneella lipulla matkustaminen tai vyöhykerajojen ylittäminen matkalipulla, jonka kelpoisuus ei siihen riitä.

Lipuntarkastus on tarpeellinen lipputulomenetysten ja sitä kautta verovaroiden katettavan alijäämän kasvun hillitsemiseksi. Jos kontrolli on heikkoa, kiinnijäämisriski pieni ja seuraamukset rikkomuksista vähäisiä, väärinkäytökset lisääntyvät. Väärinkäytösten yleistyminen heikentää joukkoliikenteen mainetta

19.09.2019

ja yleistä imagoa rehellisesti matkansa maksavien matkustajien ja palveluita vielä käyttämättömien ihmisten silmissä.

Matkalippujen tarkastus on myös osa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä. Se liittyy kiinteästi niihin tuntemuksiin ja mielikuviin, kuinka turvallisena ja miellyttävänä matkanteko joukkoliikenteessä koetaan.

Lipuntarkastukselle asetettavat tavoitteet

Tehokkaalla matkalippujen tarkastustoiminnalla tulee olla sekä yleisestävä että erityisestävä vaikutus.

Yleisestävyyden tavoite on saavutettu, kun tarkastusmaksun määräämisellä vahvistetaan muiden matkustajien maksumoraalia. Yleisestävyyttä vahvistetaan jo sillä, että matkalippujentarkastajat ovat näkyvillä joukkoliikenteessä.

Erityisestävä vaikutus kohdistuu itse väärinkäyttäjään. Riittävän suurella kiinnijäämisriskillä ja tarkastusmaksun suuruudella tulisi olla pelottava vaikutus väärinkäytöksen uusimiseen.

Tarkastustoiminnan tulee olla puolueetonta, syrjimätöntä ja yhdenvertaisesti kohtelevaa ja sen laillisuus on turvattava. Tämä koskee erityisesti tilanteita, joissa tarkastusmaksun määräämiseen liittyy henkilön poistaminen kulkuneuvosta tai kulkuneuvon pääsyn estäminen tai voimakeinojen käyttö. Perustuslailla taattujen kansalaisten perusoikeudet ja oikeusturva on turvattava myös tarkastustoimintaa kehitettäessä.

Toiminnan tulee olla myös riittävän tehokasta. Linja-autoliikenteessä kuljettajat voivat nykyisellään suhteellisen tehokkaasti valvoa matkustusta ja maksaneisuutta lipun kelpoisuusaluetta lukuun ottamatta. Lisäksi mobiililipun käytössä on ilmennyt väärinkäytöksiä, jota ei edes QR-koodin lukijalaite estä. Tehokkuuden lisääminen yleensä kasvattaa kustannuksia, jotka tulisi olla kohtuullisia saavutettaviin hyötyihin nähden. Yksipuolisesti tehokkuutta tavoitteleva järjestelmä menettää helposti matkustajien hyväksynnän ja heikentää joukkoliikenteen imagoa, jonka vuoksi tehokkuus tulee määritellä kokonaisuuden kannalta järkevälle tasolle.

Nykyinen järjestelmä ja sen kehittäminen

Nykyinen tarkastusmaksulaki soveltuu parhaiten suurten kaupunkiseutujen ja suurten matkustajamäärien liikenteen matkalippujen tarkastamiseen. Suurilla kaupunkiseuduilla on siihen myös parhaat taloudelliset mahdollisuudet.

Nykyisessä tarkastusmaksulaissa ei ole havaittu mitään sellaisia epätarkoituksenmukaisuuksia tai puutteita, joiden vuoksi lakia olisi välttämätöntä muuttaa. Tarkastustoiminnan nykyistä sujuvamman käynnistämisen kannalta keskisuurilla kaupunkiseuduilla lainsäädäntöä voisi kehittää matkalipputarkastajien ja järjestyksenvalvojien koulutusvaatimuksiin sekä mahdollisesti myös järjestyksenvalvojien toimivallan tarkistamiseen. Yksityisten turvallisuuspalveluiden työsuhteisia järjestyksenvalvojia on jo vuodesta 2008 alkaen ollut mahdollista käyttää virkasuhteisten matkalipuntarkastajien apuna.

Selvityksen mukaan realistisia ratkaisuvaihtoehtoja tarkastustoiminnan käynnistämiseksi keskisuurilla kaupunkiseuduilla olisi:

19.09.2019

Vaihtoehto 1

Nykyjärjestelmä täydennettynä järjestyksenvalvojen toimivallan lisäämisellä soveltuu kaiken kokoisille kaupunkiseuduille. Erityisesti keskisuurilla kaupunkiseuduilla järjestyksenvalvojen osuutta tarkastuksissa voitaisiin painottaa, jolloin tarkastajan virkoja tarvittaisiin vastaavasti vähemmän. Toiminta tulee suhteuttaa matkustajamääriin ja toiminnan tehokkuus kustannus-hyöty-suhteeseen.

Vaihtoehto 2

Varsinkin keskisuurille kaupunkiseuduille voisi sopia tarkastusmaksujen määräämisessä järjestelmä, jossa pysäköinninvalvojat huolehtisivat ainakin osasta matkalippujen tarkastuksista. Tämä edellyttäisi asianmukaista koulutusta ja em. virkojen yhdistämistä tai matkalipuntarkastajan sivuviran perustamista tarvittavalle määrälle pysäköinninvalvoja.

Vaihtoehto 3

Vaihtoehtona voisi olla ainakin keskisuurilla kaupunkiseuduilla matkalipuntarkastajien toimenkuvan muuttaminen liikennetarkastajiksi. Se olisi mahdollista jo voimassa olevan lainsäädännön puitteissa siten, että merkittävä osa liikennöintisopimusten noudattamisen valvonnasta sisällytettäisiin heidän tehtäviinsä.

Vaihtoehto 4

Tarkastusmaksua korvaamaan tai sen rinnalle voitaisiin ajatella myös matkalipuntarkastajalta kulkuneuvossa ostettavaa kertalippua, jonka hintaan sisältyisi tarkastuslisä. Tarkastajalta hankittava matkalippu maksettaisiin käteissellä tai maksukortilla. Tällöin henkilötietoja ei tarvitsisi ilmoittaa ja varsinaista tarkastusmaksua ei määrättäisi. Tämä ratkaisu on käytössä Ruotsissa. Koska kyse ei ole tarkastusmaksusta, voisi ratkaisu olla alkuvaiheen toimintatapa niille kaupunkiseuduille, jotka eivät vielä hakisi oikeutta tarkastusmaksujen perimiseen.

Yhteenveto

Vaikka joukkoliikenteen tarkastusmaksulaki ja sen perusteella järjestettävä tarkastusmaksujen periminen on peräisin jo viime vuosituhaten lopulta, ei siinä ole mitään sellaista periaatteellista tai muutenkaan merkittävää vikaa, joka vaatisi välttämättömiä muutoksia. Jo nykyinen lainsäädäntökin mahdollistaa joidenkin sellaisten edellä esiteltyjen toimintamallien käyttöönoton, jotka olisivat esimerkiksi keskisuurille kaupunkiseuduille nykymallia joustavampia ja edullisempia.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Esitän, että joukkoliikennelautakunta merkitsee selvityksen lipuntarkastuksen kehittämisestä tiedoksi.

Liitteet

1 7438/2019 Tarkastusmaksulaki raportti 17.6.2019

Valmistelija

Seija Pasanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

19.09.2019

35 §

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenne 2025 -ohjelman toteutuminen ja ohjelman tarkistus**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi**
Henkilökuljetusten järjestäminen

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta hyväksyi 27.4.2017 ja Kuopion kaupunginhallitus 22.5.2017 Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenne 2025 -ohjelman tavoitteellisena ohjelmalla joukkoliikenteen kehittämistyölle ja muuhun kuntien suunnitteluun nähden. Ohjelma on liitteenä.

Joukkoliikenne 2015 -ohjelma

Tavoitteet Joukkoliikenne 2025 -ohjelmassa asetettiin seudun joukkoliikenteen pääta-voitteeksi, että joukkoliikenne on helppokäyttöistä, ympäristöystävällistä ja sujuvaa.

Tätä tukemaan asetettiin osatavoitteiksi:

- asukkaiden kokema liikkumisen palvelutaso on parantunut ja matkustajamäärä on kasvanut 20 % vuoteen 2025 mennessä (vuoden 2016 tasosta)
- maankäytön ja joukkoliikenteen toisiaan tukeva vuorovaikutus
- joukkoliikenne tukee seudun elinvoimaa ja taloudellista kehitystä
- kaupunkiseutu on keski suurten kaupunkiseutujen edelläkävijä.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi ja niiden toteutumistilanne

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennettä on kehitetty viime vuosina merkittävästi toteuttamalla ohjelman mukaisia toimenpiteitä sekä viisaan liikkumisen toteuttamisohjelmaa. Kehitystyön ansiosta matkustajamäärä etenkin paikallisliikenteessä on kasvanut valtakunnallisenkin kehityksen näkökulmasta merkittävästi. Vilkkua -liikenteen kokonaismatkustajamäärä kasvoi 9,2 % vuonna 2017, 3,6 % vuonna 2018 ja kuluvana vuonna elokuun loppuun mennessä 7,9 % edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Asiakastytytyväisyydelle on kaikissa kyselyissä annettu yleisarvosanaksi viidestä pisteestä yli 4 pistettä, joka on varsin hyvä tulos. Kyselyissä erittäin tai melko hyvänä joukkoliikennepalveluja pitävien osuus on noussut 84 %:sta jopa 92 %:iin.

Ohjelman mukainen matkustajamäärätavoite (7 130 000 matkustajaa vuonna 2025) täyttyy jo kuluvana vuonna.

1. Maankäyttö

Kuopiossa maankäyttöä ohjataan vahvan joukkoliikenneverkon palvelualueelle. Kävelymatka pysäkillä asunto- ja työpaikka-alueilla tulee olla joukkoliikenteen käyttöä tukevaa.

19.09.2019

Toteutuminen: Kuopiossa joukkoliikenteen suunnittelu on jo perinteisesti kytkeytynyt kiinteästi maankäytön suunnitteluun ja katusuunnitteluun. Työ on jatkunut kiinteässä ja hyvässä yhteistyössä.

2. Asiakaslähtöinen informaatio- ja lippujärjestelmän

Informaatio- ja lippujärjestelmän kehittämisellä edistetään joukkoliikenteen helppokäyttöisyyttä. Reaaliaikainen informaatiojärjestelmä toteutetaan ja pääliikenneasema, solmupysäkit ja vilkkaimmat pysäkit varustetaan reaaliaikaisilla näytöillä. Reaaliaikainen aikatauluinformaatio kattaa kaikki pysäkit.

Toteutuminen: Reaaliaikainen informaatiojärjestelmä on toteutettu ja se kattaa kaikki pysäkit. Informaatio näkyy virtuaalimonitoreista pysäkit.fi – palvelun kautta. Reaaliaikaisia aikatauluja voi katsoa internetistä tai älypuhelinsovelluksella reittioppaasta tai bussit kartalla –palvelusta. Reaaliaikaisia näyttöjä on tällä hetkellä 14 pysäkillä keskustassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Kaksi näyttöä on tulossa Siilinjärvelle. Lisäksi jotkut yritykset ja organisaatiot ovat asentaneet sisänäyttöjä tiloihinsa. Reaaliaikatie-toa hyödynnetään myös Perille.fi –palvelussa sekä liikennevaloetusjärjestelmässä.

3. Rahoitus

Panostus joukkoliikenteeseen nostetaan vuoteen 2025 mennessä noin 40 €/oon/asukas. Lippujen hintataso säilytetään kilpailukykyisenä ja vuorotarjontaa lisätään. Lippujen hintojen kehittämiseksi käynnistetään vyöhykejä-koselvitys.

Toteutuminen: Vuoden 2018 toteutuman mukaan kaupunkiseudun subventio joukkoliikenteelle oli 32 €/asukas. Vuonna 2016 subventio oli 27 €/asukas. Vuorotarjontaa on lisätty etenkin Saaristokaupunkiin. Taksavyöhykeselvitys tehtiin, ja siinä asetettiin tavoitteeksi työssäkäyntialueen yksi yhteinen maksuvyöhyke vuonna 2022. Päätöksen mukaan ennen päätöstä vyöhykkeiden yhdistämisestä tehdään kuitenkin uusi selvitys. Taksavyöhykeselvityksen pohjalta otettiin keväällä 2019 käyttöön Siilinjärven kuntakaasilippu, jonka lisäalennuksesta asiakkaille vastaa Siilinjärvi. Mobiililippu on otettu käyttöön ja sen suosio kasvaa koko ajan.

4. Joukkoliikenteen toimintaedellytykset ja matkaketjut

Matkaketjujen toimivuutta kehitetään pääliikenneasemaa ja solmupysäkkejä parantamalla sekä pyöräilyverkostoa kehittämällä osaksi joukkoliikennejärjestelmää. Lisäksi edistetään henkilöautojen yhteiskäyttöä.

Toteutuminen: Matkakeskushanke on käynnistynyt ja uudet odotustilat matkustajille saadaan käyttöön tämänhetkisen aikataulun mukaan helmikuussa 2021. Savilahti-hankkeessa toteutetaan alueelle neljä solmupysäkiparia, joissa vaihtaminen linjalta toiselle on vaivatonta. Lisäksi pysäkkien saavutettavuusselvityksessä kartoitetaan kaikki merkittävät vaihtopysäkit. Sähköavusteiset kaupunkipyörät otettiin käyttöön keväällä 2019 osana joukkoliikennejärjestelmää. Käyttöaste pyörillä oli heinäkuussa keskimäärin 6,3/pyörä/vuorokausi, mikä on odotettua selkeästi suurempi. Syyskuun alun aurinkoisella viikolla käyttöaste oli jopa 7.4 (maanantai- torstai).

19.09.2019

5. Maaseutuliikenne

Maaseudulla joukkoliikenneyhteydet tukeutuvat päätieverkostoon, jonne kuljetukset hoidetaan syöttöliikenteenä. Kuljetusten yhdistelyä laajennetaan kokeilujen kautta.

Toteutuminen: Maaseutuliikenteen kehittämiseksi otettiin aikalisä maakunta-uudistussuunnitelmien vuoksi. Keväällä 2018 Matkojenyhdistelykeskus kuljetusten yhdistelypalveluineen siirtyi pois joukkoliikenneyksiköstä Sansia Oy:lle, joka on ilmaissut kiinnostuksensa osallistua kokeiluihin alueella. Vastuu kokeiluista olisi kuitenkin kaupungilla. Kokeilujen mahdollinen ajankohta olisi vasta vuosina 2023-2025. Sitä ennen on ratkaistava monta periaatteellista asiaa. Selvitystyö tästä käynnistyy ensi vuonna.

6. Ympäristöystävällisyys

Sähköiseen tai muutoin ympäristöystävällisempään joukkoliikenteeseen siirrytään vaiheittain vuodesta 2022 alkaen.

Toteutuminen: Kesäkuussa 2019 käynnistyneiden sopimusliikenteiden kilpailussa annettiin lisäpisteitä biodieselin käytöstä kaupunginhallituksen hyväksymän uusien käyttövoimien käyttöönoton etenemispolun mukaisesti. Ratkaisun ansiosta paikallisliikenteeseen saatiin kymmeneen autoon käyttövoimaksi biodiesel. Sähköiseen liikenteeseen siirtyminen alkaa vuonna 2021 tai 2022 käynnistyvissä liikenteissä.

7. Markkinointi

Markkinointia tehdään yhteistyössä eri tahojen kanssa ja sille varataan erillinen määräraha.

Toteutuminen: Markkinoinnille on varattu vuosittain erillinen määräraha joukkoliikenteen talousarvioon. Lisäksi Vilkku -liikenteelle on luotu yhtenäinen ilme, joka on esillä kaikissa sähköisissä palveluissa ja painotuotteissa. Kalustossa ilmettä edellytettiin ensimmäistä kertaa kesäkuussa 2019 käynnistyneissä liikenteissä. Yhteistyötä tehdään eri tahojen kanssa jatkuvasti, mutta erillistä henkilöresurssia markkinointiin ei ole varattu.

8. Palvelujen järjestäminen

Seudulla tavoitellaan parempaa palvelutasoa, mitä markkinaehtoisesti syntyisi.

Toteutuminen: Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta teki 26.4.2018 päätöksen avoimien joukkoliikennepalvelujen järjestämisestä Kuopion kaupungin toimivalta-alueella soveltamalla EU:n palvelusopimusasetusta eli tavoitellaan markkinaehtoisesti syntyviä palveluja parempaa palvelutasoa.

Joukkoliikenneohjelman tarkistaminen ja työtä ohjaavan työryhmän nimeäminen

Joukkoliikenneohjelman mukaan tavoitteiden saavuttamista seurataan vuosittain ja ohjelma tarkistetaan kerran valtuustokaudessa. Seurattavia tunnuslukuja ei ole määritelty, mutta tavoitteiden saavuttamista on seurattu vuosittain.

19.09.2019

tain. Ohjelman mukainen vuosiraportti on korvattu lautakunnalle tiedoksi tuoduilla tilannekatsauksilla.

Joukkoliikenneohjelman tarkistus on ajankohtainen ja sille on varattu määräraha kuluvan vuoden talousarvioon.

Ohjelman laatijana oli kilpailutuksen perusteella WSP Finland Oy. Tarkistuksen tilaaminen samalta yritykseltä helpottaisi työn läpivientiä. Kaupungilla on voimassa oleva, kilpailutettu puitesopimus WSP Oy:n kanssa, jonka vuoksi se voitaisiin tilata suoraan edellyttäen, että arvioitu työmäärä ja sitä kautta kokonaishinta on kohtuullinen.

Tarkistamistyön ohjaamista varten tulisi nimetä työryhmä, jossa on lautakunnan edustus kummastakin kunnasta sekä Kuopion kaupunginhallituksesta. Lisäksi työryhmään esitetään nimettäväksi:

- va. kaupunkisuunnittelujohtaja Ari Räsänen
- joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi
- Siilinjärven kehitysjohtaja Pekka Kauhanen
- kehittämispäällikkö Jouni Huhtinen
- joukkoliikenneinsinööri Seija Pasanen
- joukkoliikenneinsinööri Tero Myyryläinen
- joukkoliikennesuunnittelija Jukka Räsänen

Lisäksi kokouksiin voidaan kutsua tarvittaessa eri asiantuntijoita. Tarkistuksesta pyydetään lausunnot eri tahoilta ennen sen hyväksymiskäsittelyä.

Vaikutusten arviointi -

Esitys

Esitän, että joukkoliikennelautakunta:

- merkitsee tilannekatsauksen Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenne 2025 -ohjelman toteutumisesta tiedoksi
- päättää käynnistää Joukkoliikenne 2025 -ohjelman tarkistustyön
- nimeää edustajansa ja edellä esitetyt henkilöt tarkistustyötä ohjaavaan työryhmään
- pyytää Kuopion kaupunginhallitusta nimeämään edustajansa em. työryhmään
- valtuuttaa joukkoliikenneyksikön tilaamaan työn suoraan WSP Finland Oy:ltä voimassa olevan puitesopimuksen perusteella edellyttäen, että arvioitu työmäärä on kohtuullinen

Liitteet

2 7555/2019 Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenne 2025 -ohjelma

Valmistelija
Seija Pasanen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

19.09.2019

36 §

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Lautakunta valitsi edustajikseen työryhmään Kuopiosta Sakari Pääkön (varalle Anu Vartiaisen) ja Siilinjärveltä Tuula Niskasen (varalle Matti Venäläisen).

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

§ 37

Asianro 231/00.02.03/2019

Joukkoliikennelautakunnan tiedonannot 2019

Viranhaltijapäätökset ajalla 13.8. – 10.9.2019

7441/2019-1	joukkoliikennepäällikkö - KYP Joukkoliikennepäällikkö	5 § / 2019	9.9.2019	Joukkoliikenteen aikataulusuunnitteluohjelmiston hankinta
-------------	--	------------	----------	--

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi ja päättää, ettei mainituissa päätöspöytäkirjoissa olevia otto-oikeuden alaisia päätöksiä oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Lautakunta käsittelee tarvittaessa muita asioita.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muut asiat:

- Tuotiin tiedoksi bussien kokoteippauksesta saatu palaute.
- Keskusteltiin paperisen aikataulukirjan laatimisesta voimassaolevien painatus- ja jakelusopimusten päätyttyä
- Keskusteltiin valtuustoaloitteesta pysäköinninvalvojen toimimisesta joukkoliikenteen lipuntarkastajina

19.09.2019

Liite A2 Kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje / Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta (36 §)**Oikaisuvaatimusoikeus**

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Postiosoite	PL 1097, 70111 KUOPIO
Käyntiosoite	Suokatu 42
Puhelin	044 718 5110, 044 718 5113
Sähköposti	kaupunkiymparisto(at)kuopio.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaannista**. Kunnan jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi Kuopion kaupungin verkkosivuille www.kuopio.fi/paatoksenteke. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluessa sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston virka-ajan päättymistä tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.